

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

«26» березня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Наталія ГУК

«26» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ

для вступу на навчання за освітнім ступенем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, освітнього ступеня магістра)
галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини
за спеціальністю С2 «Політологія»
за спеціальністю С3 «Міжнародні відносини»

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету суспільних наук і міжнародних відносин
від «20» березня 2025 р.; протокол № 9
Голова вченої ради Віталій КРИВОШЕЇН

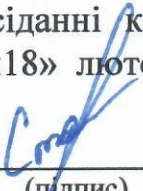
Дніпро – 2025

Програму фахового іспиту складено на основі чинної Програми предметного тесту з політології та міжнародних відносин єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 13.10.2021 № 1098, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 26 листопада 2021 р. за № 1542/37164

Укладачі програми:

1. Ставченко С.В., завідувач кафедри політології, соціології та публічного управління, доктор політичних наук, професор.
2. Іщенко І.В., завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор.
3. Шуліка А.А., професор кафедри політології, соціології та публічного управління, доктор політичних наук, професор.
4. Головка І.К., доцент кафедри міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент.
5. Петров П.Г., доцент кафедри міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент.

Програма ухвалена на засіданні кафедри політології, соціології та публічного управління від «18» лютого 2025 р.; протокол № 8

В.о. завідувача кафедри (підпис) (Сергій СТАВЧЕНКО)
(ім'я та прізвище)

на засіданні кафедри міжнародних відносин від «26» лютого 2025 р.; протокол № 8

Завідувач кафедри (підпис) (Ігор ІЩЕНКО)
(ім'я та прізвище)

та на засіданні науково-методичної ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин від «17» березня 2025 р.; протокол № 8

Голова науково-методичної ради (підпис) (Іван ГОЛОВКО)
(ім'я та прізвище)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фаховий іспит (ФІ) передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати ФІ зараховуються для конкурсного відбору осіб; які на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, освітнього ступеня магістра) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра.

Узагальнена структура фахового іспиту

№	Найменування розділу	Питома вага
1	Історія політичних вчень	4 - 6%
2	Загальна теорія політики	19 - 21%
3	Політичні інститути та процеси	24 - 26%
4	Теорія міжнародних відносин	19 - 21%
5	Зовнішня політика України	19 - 21%
6	Світовий порядок та геополітика	9 – 11%

2. ТЕМАТИКА ОЦІНЮВАННЯ

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ

№	Найменування розділу/теми та її зміст
1	Розділ 1. Історія політичних вчень
1.1	Політичні вчення за доби Давнього Світу
1.1.1	Політичні вчення в період Стародавнього Сходу
1.1.1.1	Політичні вчення в Давньому Китаї (Лао-цзи, Конфуцій, Шан Ян, Мо-цзи)
1.1.1.2	Політичні вчення в Давній Індії ("Закони Ману", "Артхашастра")
1.1.2	Політичні вчення в добу Античності
1.1.2.1	Політичні вчення в Давній Греції (Платон, Арістотель)
1.1.2.2	Політичні вчення в Давньому Римі (Цицерон, Марк Аврелій)
1.2	Політична думка за доби Відродження та Нового часу
1.2.1	Політичні вчення в період європейського Ренесансу (Т. Мор. Т. Кампанелла, Н. Макіавеллі. Ж. Боден)
1.2.2	Політичні вчення в Англії XVII - XIX століття (Т. Гоббс, Дж. Локк, І. Бентам)
1.2.3	Політичні вчення у Франції XVIII - XIX століття (Ш.-Л. Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо, А. де Токвіль)

1.2.4	Політичні вчення в Німеччині XVIII - XIX століття (І. Кант, Г. Гегель)
1.3	Політична думка в Україні
1.3.1	Політична думка за доби Київської Русі ("Руська правда" Ярослава Мудрого, політичний зміст "Повчання" Володимира Мономаха)
1.3.2	Політична думка України в литовсько-польську та польсько-козацьку добу (С. Оріховський-Роксолан, І. Вишенський. "Конституція" П. Орлика)
1.3.3	Політична думка України в XIX та першій половині XX століття
1.3.3.1	Політична думка діячів Кирило-Мефодіївського товариства (М. Костомаров, Т. Шевченко)
1.3.3.2	Політичні ідеї І. Франка
1.3.3.3	Політичні ідеї М. Драгоманова
1.3.3.4	Політичні ідеї М. Грушевського
1.3.3.5	Політичні ідеї В. Винниченка
2	Розділ 2. Загальна теорія політики
2.1	Поняття, види та функції політики
2.1.1	Поняття політики
2.1.1.1	Теоретичні витоки поняття "політика" (Платон. Арістотель, М. Вебер)
2.1.1.2	Політика як policy, politics та polity
2.1.2	Види політики, суб'єкти та функції політики
2.1.2.1	Директивне, функціональне, комунікативне розуміння видів політики
2.1.2.2	Соціальні, інституціональні та функціональні суб'єкти політики
2.1.2.3	Функції політики: управління, інтеграції, визначення цілей, соціалізації
2.2	Політична влада як суспільне явище
2.2.1	Поняття, види і концепції політичної влади
2.2.1.1	Поняття і види влади
2.2.1.2	Концепції політичної влади (реляціоністська. телеологічна, системна, біхевіоралістська)
2.2.1.3	Підходи до пояснення природи влади (біологічний, антропологічний, політологічний)
2.2.2	Ознаки політичної влади (нормативність, публічність, моноцентризм, засоби стримування та протидія, легальність, легітимність (традиційна, раціонально-легальна, харизматична))
2.2.3	Функції політичної влади (інтегративна, регулятивна, мотиваційна, консолідуюча, стабілізаційна)
2.2.4	Ресурси політичної влади

2.2.4.1	Поняття ресурсів політичної влади (утилітарні, примусові, нормативні)
2.2.4.2	Механізми реалізації політичної влади (панування, керівництво, управління, контроль)
2.3	Політична система суспільства
2.3.1	Поняття політичної системи
2.3.2	Структура політичної системи (інституціональна, нормативна (регулятивна), функціональна, комунікаційна, духовно-ідеологічна підсистеми)
2.3.3	Функції політичної системи (політичного цілепокладання, владно-політичної інтеграції суспільства, регулятивна)
2.3.4	Концепції політичної системи (Д. Істон, Г. Алмонд)
2.3.5	Типології політичних систем Г. Алмонда (англо-американська політична система, континентально-європейська політична система)
2.3.6	Політична система сучасної України
2.4	Політичні ідеології
2.4.1	Політична ідеологія лібералізму
2.4.1.1	Класичний лібералізм (Дж. Локк, Б. Констан, Дж. С. Мілль)
2.4.1.2	Неолібералізм (Ф. А. фон Гайек, Л. фон Мізес)
2.4.2	Політична ідеологія консерватизму
2.4.2.1	Класичний політичний консерватизм (Ж. де Местр, Е. Берк)
2.4.2.2	Український політичний консерватизм В. Липинського
2.4.2.3	Неоконсерватизм (Д. Белл, І. Крістолл)
2.4.3	Політична ідеологія комунізму (К. Маркс, Ф. Енгельс, В. Ленін)
2.4.4	Політична ідеологія соціал-демократії (К. Каутський, Е. Бернштейн)
2.4.5	Політична ідеологія націоналізму
2.4.5.1	Теоретичні засади націоналізму (Е. Геллнер, Е. Сміт)
2.4.5.2	Український націоналізм М. Міхновського
2.4.5.3	Інтегральний український націоналізм Д. Донцова
2.5	Політичні еліти та політичне лідерство
2.5.1	Політичні еліти
2.5.1.1	Поняття та функції політичних еліт
2.5.1.2	Концепції та типології політичних еліт (В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельс)
2.5.2	Політичне лідерство
2.5.2.1	Поняття політичного лідерства
2.5.2.2	Концепції політичного лідерства (ситуативна, конституентів (послідовників), психологічна)
2.5.2.3	Функції політичного лідерства (інтегративна, комунікативна,

	програмна, управлінська, мобілізаційна, легітимації)
2.5.2.4	Типологія політичних лідерів М. Германн (лідер-прапороносець, лідер-служитель, лідер-торгівець, лідер-пожежний)
3	Розділ 3. Політичні інститути та процеси
3.1	Держава як політичний інститут
3.1.1	Держава: поняття та ознаки
3.1.1.1	Поняття держави
3.1.1.2	Основні концепції походження держави (патріархальна, договірна, насильницька, психологічна)
3.1.1.3	Ознаки держави (суверенітет, територія, населення, публічна влада, легальний примус)
3.1.2	Державний устрій
3.1.2.1	Поняття державного устрою та його форми (унітарна, федеративна, конфедеративна)
3.1.2.2	Форма державного устрою сучасної України
3.1.3	Форми державного правління
3.1.3.1	Поняття форми державного правління
3.1.3.2	Монархія як форма державного правління (абсолютна монархія, конституційна (парламентська) монархія)
3.1.3.3	Республіка як форма державного правління. Типи республік (президентська, парламентська, змішана (парламентсько-президентська, президентсько-парламентська республіки).
3.1.3.4	Форма державного правління в сучасній Україні
3.2	Політичні режими та їх типи
3.2.1	Поняття політичного режиму
3.2.2	Демократичний політичний режим
3.2.2.1	Поняття та ознаки демократії як політичного режиму (пріоритетність політичних прав і свобод людини, поділ державної влади, виборність влади, політичний плюралізм)
3.2.2.2	Форми демократії (представницька, пряма, демократія участі)
3.2.2.3	Формування демократичного політичного режиму в сучасній Україні
3.2.3	Авторитарний політичний режим (поняття, ознаки)
3.2.4	Тоталітарний політичний режим
3.2.4.1	Поняття та ознаки тоталітарного політичного режиму (культ особи тоталітарного лідера, монопольна ідеологія, контроль за всіма сферами суспільного життя, диктатура однієї партії)
3.2.4.2	Класичні форми тоталітарних політичних режимів (фашистський, комуністичний, нацистський)
3.3	Політичні партії та партійні системи

3.3.1	Поняття, функції й типології політичних партій
3.3.1.1	Поняття політичних партій (організаційна структура, програма діяльності, правовий режим функціонування, членство в партії)
3.3.1.2	Функції політичних партій (ідеологічна, пропагандистська, функція політичного представництва соціальних інтересів, функція досягнення та здійснення влади, функція розробки політичного курсу влади, функція політичного рекрутування)
3.3.1.3	Типології політичних партій (ліві - центристські - праві політичні партії; типологія за М. Дюверже (кадрові та масові політичні партії); правлячі та опозиційні політичні партії)
3.3.2	Партійні системи
3.3.2.1	Поняття партійних систем
3.3.2.2	Типи партійних систем (однопартійна, двопартійна, багатопартійна)
3.3.2.3	Типологія партійних систем за Дж. Сарторі
3.3.2.4	Типологія партійних систем за М. Дюверже
3.3.2.5	Партійна система сучасної України
3.4	Вибори та виборчі системи
3.4.1	Поняття виборів
3.4.2	Демократичні принципи виборів (вільне волевиявлення, загальність, рівність, таємне голосування)
3.4.3	Поняття та різновиди виборчих систем (мажоритарна, пропорційна, змішана)
3.4.4	Виборча система сучасної України
3.4.4.1	Вибори Президента України
3.4.4.2	Вибори до Верховної Ради України
3.4.4.3	Суб'єкти виборчого процесу в Україні
3.5	Громадянське суспільство
3.5.1	Поняття та принципи функціонування громадянського суспільства (самоорганізація як базова ознака громадянського суспільства; Помаранчева революція та Революція Гідності як прояви зрілості громадянського суспільства в Україні)
3.5.2	Громадські організації і рухи в структурі громадянського суспільства (поняття громадських організацій і рухів; громадські організації і рухи в сучасній Україні)
3.5.3	Волонтерський рух в Україні
4	Розділ 4. Теорія міжнародних відносин
4.1	Теоретичні основи міжнародних відносин
4.1.1	Об'єкт, предмет, функції теорії міжнародних відносин
4.1.1.1	Основні підходи до визначення поняття "теорії міжнародних відносин"

4.1.1.2	Об'єкт і предмет теорії міжнародних відносин
4.1.1.3	Структура та функції теорії міжнародних відносин
4.1.1.4	Співвідношення понять "міжнародні відносини", "міжнародна політика", "світова політика"
4.1.1.5	Ознаки та принципи міжнародних відносин
4.1.1.6	Типи та рівні міжнародних відносин
4.1.2	Суб'єкти міжнародних відносин
4.1.2.1	Основні підходи до поняття та типології суб'єктів міжнародних відносин
4.1.2.2	Держава як суб'єкт міжнародних відносин
4.1.2.3	Міжнародні урядові організації як суб'єкт міжнародних відносин
4.1.2.4	Міжнародні неурядові організації як суб'єкт міжнародних відносин
4.1.2.5	Транснаціональні корпорації як суб'єкт міжнародних відносин
4.1.2.6	Індивіди як суб'єкт міжнародних відносин
4.2	Системи міжнародних відносин
4.2.1	Поняття, ознаки, структура міжнародної системи
4.2.2	Основні підходи до типології міжнародних систем
4.2.2.1	Типи міжнародних систем за М. Капланом, Е. Луардом, Е. Чемпелем
4.2.2.2	Мультиполярні, біполярні, уніполярні міжнародні системи
4.2.3	Історичні типи міжнародних систем
4.2.3.1	Вестфальська система
4.2.3.2	Віденська система
4.2.3.3	Версальсько-Вашингтонська система
4.2.3.4	Ялтинсько-Потсдамська система
4.3	Основні теорії міжнародних відносин
4.3.1	Політичний ідеалізм у теорії міжнародних відносин
4.3.1.1	Політичний ідеалізм В. Вільсона
4.3.1.2	Політичний ідеалізм У. Ліппмана
4.3.2	Політичний реалізм
4.3.2.1	Поміркований напрям (Г. Моргентау, Дж. Кеннан)
4.3.2.2	Центристський напрям (У. Росту)
4.3.2.3	Ультраконсервативний напрям (Р. Страус-Хюпе)
4.3.3	Лібералізм у теорії міжнародних відносин
4.3.3.1	Лібералізм Дж. Ная-молодшого
4.3.3.2	Лібералізм Р. Кохейна
4.3.4	Модернізм в теорії міжнародних відносин
4.3.4.1	Теорії міжнародних систем
4.3.4.2	Теорії конфлікту

4.3.4.3	Теорії міжнародної інтеграції
4.3.4.4	Теорії прийняття рішень (Л. Річардсон)
4.3.4.5	Критика модернізму в теорії міжнародних відносин (Х. Булл)
4.3.5	Неокласичні теорії міжнародних відносин
4.3.5.1	Неореалізм (К. Уолтц)
4.3.5.3	Неомарксизм (І. Валлерстайн)
5	Розділ 5. Зовнішня політика України
5.1	Зовнішня політика держави
5.1.1	Поняття "зовнішня політика держави"
5.1.1.1	Основні принципи зовнішньої політики держави
5.1.1.2	Суб'єкти зовнішньої політики
5.1.1.3	Цілі зовнішньої політики держави
5.1.2	Основні складові зовнішньої політики держави
5.1.2.1	Функції зовнішньої політики держави
5.1.2.2	Чинники, які визначають стан держави на світовій арені
5.1.2.3	Інструменти зовнішньої політики держави
5.1.2.4	Основні підходи до типології зовнішньої політики держави
5.1.2.5	Сутність, функції та форми дипломатії
5.1.3	Національні інтереси держави на міжнародній арені
5.1.3.1	Зміст поняття "національний інтерес"
5.1.3.2	Структура національного інтересу держави
5.1.3.3	Види національного інтересу держави
5.1.4	"Сила" у міжнародних відносинах
5.1.4.1	Поняття "сили" у міжнародних відносинах
5.1.4.2	Чинники "сили" держави на міжнародній арені
5.1.4.3	"Баланс сил" та його роль у міжнародних відносинах
5.1.4.4	"Жорстка сила", "м'яка сила" та "розумна сила"
5.1.5	Міжнародні конфлікти
5.1.5.1	Поняття та ознаки міжнародних конфліктів
5.1.5.2	Типи міжнародних конфліктів
5.1.5.3	Причини виникнення міжнародних конфліктів
5.1.5.4	Функції міжнародних конфліктів
5.1.5.5	Етапи розвитку міжнародних конфліктів
5.1.5.6	Механізми врегулювання міжнародних конфліктів
5.1.5.7	Поняття та ознаки гібридної війни
5.2	Україна в системі міжнародних відносин
5.2.1	Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин
5.2.1.1	Основні етапи становлення та розвитку зовнішньої політики

	України
5.2.1.2	Правові підстави міжнародної правосуб'єктності України після проголошення державної незалежності в 1991 році
5.2.1.3	Міжнародне визнання України
5.2.2	Національні інтереси України та їх реалізації через зовнішню політику
5.2.2.1	Поняття та особливості національних інтересів України
5.2.2.2	Цілі та принципи зовнішньої політики України
5.2.2.3	Зовнішньополітичний потенціал України (чинники сили)
5.2.3	Інституційно-нормативні засади зовнішньої політики України
5.2.3.1	Нормативно-правове регулювання зовнішньої політики України
5.2.3.2	Центральні органи зовнішніх відносин України
5.2.3.3	Закордонні органи зовнішніх відносин України
5.2.4	Участь України в міжнародних організаціях
5.2.4.1	Україна в Організації Об'єднаних Націй
5.2.4.2	Україна в спеціалізованих міжнародних організаціях (СОТ, МВФ, ЮНЕСКО)
5.2.4.3	Україна в регіональних міжнародних організаціях (ОБСЄ, ГУАМ, ОЧЕС, Рада Європи)
5.3	Європейський та євроатлантичний вектори зовнішньої політики України
5.3.1	Співпраця України та ЄС
5.3.1.1	Етапи становлення ЄС
5.3.1.2	Нормативно-правові засади ЄС
5.3.1.3	Інститути Європейського Союзу
5.3.1.4	Основні етапи відносин Україна - ЄС
5.3.1.5	Нормативно-правові засади співробітництва між Україною та ЄС (УПС, Угода про асоціацію)
5.3.1.6	Ініціатива ЄС "Східне партнерство" та участь у ній України
5.3.2	Співпраця України з НАТО
5.3.2.1	НАТО як організація з колективної безпеки держав Заходу
5.3.2.2	Нормативно-правові засади співпраці України та НАТО
5.3.2.3	Основні форми співпраці України та НАТО
5.3.2.4	Основні сфери співпраці України та НАТО
5.4	Двосторонні відносини України з моменту відновлення державної незалежності (1991 р.)
5.4.1	Сучасний стан українсько-американських відносин
5.4.1.1	Нормативно-правове регулювання відносин України зі США
5.4.1.2	Пріоритетні напрями співпраці між Україною та США

5.4.1.3	Особливості співпраці України та США в умовах російсько-української війни
5.4.2	Двосторонні відносини України з державами-сусідами
5.4.2.1	Відносини України та Польщі
5.4.2.2	Відносини України та Угорщини
5.4.2.3	Відносини України та Словаччини
5.4.2.4	Відносини України та Румунії
5.4.2.5	Відносини України та Молдови
5.4.2.6	Відносини України та Білорусі
5.4.3	Сучасний стан українсько-російських відносин
5.4.3.1	Основна договірна база українсько-російських відносин
5.4.3.2	Окупація Криму та агресія РФ на Сході України
6	Розділ 6. Світовий порядок та геополітика
6.1	Геополітика та геостратегія
6.1.1	Теоретичні основи геополітики
6.1.1.1	Основні поняття та підходи до визначення понять "географічний чинник" та "геополітика"
6.1.1.2	Структура, функції та особливості геополітики
6.1.1.3	Геостратегічні та геополітичні регіони, геополітичні вісі, геополітичні поля та опорні точки
6.1.1.4	Основні закони геополітики
6.1.2	Парадигми геополітики
6.1.2.1	Дуалістична парадигма геополітики
6.1.2.2	Геоетнономічна парадигма геополітики
6.1.2.3	Цивілізаційна парадигма геополітики
6.1.2.4	Циклічна парадигма геополітики
6.1.3	Теоретичні школи геополітики
6.1.3.1	Німецька школа геополітики (Ф. Ратцель, Р. Челлен, К. Хаусхофер, К. Шмітт)
6.1.3.2	Англо-американська школа геополітики (Г. Маккіндер, А. Мехен, Н. Спайкмен, З. Бжезинський, Ф. Фукуяма, С. Гантінгтон)
6.1.3.3	Українська школа геополітики (С. Рудницький, Ю. Липа)
6.1.4	Геостратегія
6.1.4.1	Поняття, типологія та ознаки геостратегії
6.1.4.2	Структурні елементи геостратегії держави
6.1.4.3	Геостратегічні цілі та пріоритети держави
6.2	Міжнародний порядок
6.2.1	Поняття та основні категорії міжнародного порядку
6.2.1.1	Міжнародний порядок

6.2.1.2	Світовий порядок
6.2.1.3	Глобальний порядок
6.2.2	Моделі та типології міжнародного порядку
6.2.2.1	Різновиди міжнародного порядку
6.2.2.2	Моделі світового порядку за С. Хоффманом та С. Гантінгтоном
6.2.3	Забезпечення світового порядку
6.2.3.1	Механізми забезпечення світового порядку
6.2.3.2	Основні риси нового світового порядку (А. Слотер, Г. Кіссінджер)
6.3	Міжнародні інтеграційні процеси
6.3.1	Міжнародна інтеграція
6.3.1.1	Поняття та види міжнародної співпраці
6.3.1.2	Поняття, передумови, ознаки, типи міжнародної інтеграції
6.3.1.3	Основні моделі інтеграційних об'єднань
6.3.2	Глобалізація як чинники міжнародних відносин
6.3.2.1	Поняття та типи глобалізації
6.3.2.2	Класифікація глобальних проблем
6.3.2.3	Антиглобалістський рух

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

До розділу № 1 «Історія політичних вчень»

1. Історія політичної думки за заг. редакцією Н. М. Хоми, (І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.). – Л: Новий Світ- 2000, 2016. 1000 с.
2. Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
3. Кирилюк Ф.М. Історія політології. – К.: ІНТАС, 2002. 535 с.
3. Кирилюк Ф.М. Основи політології. – К.: ІНТАС, 2000. 248 с.
4. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч.закл.]/ Ф. М. Кирилюк – К.: Центр учбової літератури, 2009. 564 с.
5. Кирилюк Ф.М., Обушний М.І., Хилько М.І. та ін.; За ред. Ф.М. Кирилюка Політологія Навчальний посібник / К.: Здоров'я, 2004. 776 с.
6. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
7. Політична енциклопедія / ред. кол.: Ю. Левенець, Ю. Шаповал та ін. – К., 2012.
8. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В.П. Горбатенко; за ред. Ю.С. Шемшученка, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. – К., 2004.
9. Токовенко О. С., О. А. Третяк. Посібник до вивчення курсу «Історія політичних вчень» (частина І). – Дніпропетровськ. РВВДНУ. 2006.
10. Токовенко О. С., О. А. Третяк. Посібник до вивчення курсу «Історія політичних вчень» (частина ІІ). – Дніпропетровськ. РВВДНУ. 2007.

11. Токовенко О. С., О. А. Третяк. Посібник до вивчення курсу «Історія політичних вчень»(частина III). –Дніпро. РВВДНУ. 2017.

До розділу № 2 «Загальна теорія політики»

1. Загальна теорія політики. Посібник. Укладач Пащенко В. І. – Д. – 2011.
2. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики Навчальний посібник. / Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 226 с.
3. Політологія / За ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. - К.: Вища шк., 2001. – 415 с.
4. Політологія / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Академія, 2002. – 526 с.
5. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С. Дзюбка, І.Г. Онищенко. К.: Основи, 2001. 178 с.
6. Шляхтун П. П.Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
7. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. / Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М.,Троян С.С. К.: Видавничий дім «Кондор» , 2017. 226 с.
8. Ярош О.Б. Загальна теорія політики. Луцьк: РВВ Вежа Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 240 с.

До розділу № 3 «Політичні інститути та процеси»

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія. Л.: Світ, 2001. 384 с.
2. Денисенко В. М., Матвієнків С. М.,Штерн В. Ю. Політологія. Вступ о спеціальності.Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: Астролябія,2007. – 360 с.
3. Методологія політологічних досліджень. Програма навчальної дисципліни. Д.:ДНУ ім. О. Гончара, 2016. 32 с.
4. Політологія / За ред. В.Г. Кременя, М.І. Горлача. К.; Х.: Сдинорог, 2002. 640 с.
5. Політологія / За ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. К.: Вища шк., 2001. 415 с.
6. Політологія / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. К.: Академія, 2002. – 526 с.
7. Політологія: історія та методологія / За ред. Ф.М. Кирилюка. – К.: Здоров'я, 2000. 600 с.
8. Політологія: Політика і суспільство. Держава і суспільство / За ред. А. Колодій. К.: Ельга, 2000. 584 с.
9. Шляхтун П. П.Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
10. Вебер М. Покликання до політики
URL:<http://litopys.org.ua/weber/wbs08.htm>

11. Гаєвський Б.А. Сучасна українська політологія. К.: МАУП, 1999. – 265 с.
12. Семенченко Ф.Г. Політична діяльність: аксіологічний вимір / Ф.Г.Семенченко К., 2011.

До розділу № 4 «Теорія міжнародних відносин»

1. Мальский М. З. Теорія міжнародних відносин / М. З. Мальский, М. М. Мацях. – Львів, 2007.
2. Мальський М., Мацях М. Теорія міжнародних відносин. / М. З. Мальский, М. М. Мацях. Підручник. 2-е вид., перероблене і доп. – К.: Кобза, 2003.- 528 с.
3. Розумюк В. Теорія міжнародних відносин: шляхи еволюції та перспективи розвитку URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/19871/36-Rozumnyuk.pdf?sequence=1>
4. Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин : навч. посібник. К. : Дипломатична Академія України при МЗС України, 2019. 200 с.
5. Основи теорії міжнародних відносин. Навчальний посібник / Л. О. Дорош, М. В. Здоровега, О. Я. Івасечко, У. В. Ільницька, О. В. Кукарцев, Ю. Р. Лемко, Ю. Я. Тишкун, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 244 с.
6. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. /М.П. Требін та ін.; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 538 с.
7. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. для студ. 3-тє вид., доп. та випр. Л.: Новий Світ-2000, 2009. 357 с.
8. Капітоненко М. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги-XXI, 2019. 271 с.
9. Stephen J. A. Ward. (2021). Classical Liberal Theory in a Digital World, URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1002/9781118591178.ch1>

До розділу № 5 «Зовнішня політика України»

1. Борисова О. В. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. В. Борисова. – Луганськ: ЛНУ, 2012. – 319 с.
2. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник / Відп. ред. Перший проректор ДАУ при МЗС України В. Г. Ціватий / 2 вид., доповнене і оновлене. – К.: «LAT&K», 2015. – 480 с., 8 с. іл.
3. Андрущенко С. В. Україна в сучасному геополітичному середовищі: моногр. / С. В. Андрущенко. – К.: Логос, 2018. – 286 с.
4. Безносьок О. О. Актуальні аспекти євроатлантичної інтеграції України: кредитно-модульна система навчання: [навч. посіб.] / О. О. Безносьок. – 2-е вид., доповн. – К.: Інфодрук, 2018. – 252 с.

5. Бжезінський З. Україна у геостратегічному контексті / З. Бжезінський. – К.: Вид. дім “Києво-Могилян. акад.”, 2012. – 102 с.
6. Борисова О. В. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. В. Борисова. – Луганськ: ЛНУ, 2011. – 319 с.
7. Зленко А. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін/ А. Зленко. – Х.: Фоліо, 2015. – 559 с.
8. Зленко А. Українська зовнішня політика: від політичної реальності до політичної необхідності/ А. Зленко. – К.: Преса України, 2017. – 249 с.
9. Концепція зовнішньої політики України (робочі матеріали за підсумками 2019 р.) / за редакцією Корсунського С., Габер Є., Веселовського А., Шелест Г. – Дипломатична академія України, 2020. – 71 с.

До розділу № 6 «Світовий порядок та геополітика»

1. Арон Р. Мир і війна між націями / Пер. з фр. – К.: Юніверс, 2000. – 699 с.
2. Батир Д. П. Геополітична стратегія України. – К., 2020. – 192 с.
3. Блій Г.Де, Муллер П. Географія: світи, регіони, концепти / Пер.с англ., Передмова О. Шаблія – К., 2004.
4. Геополітика [Текст] : підручник для вузів / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов ; Міжрегіональна Академія управління персоналом, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. – К.: МАУП, 2004. – 296 с.
5. Геополітика України (Військовий аспект) : Навч. посібн. / [Шлемкевич Л. П., Ткачук П. П., Гетьманчук М. П. та ін.]. Львів: Військовий інститут, 2004. 835 с.
6. Геополітика: Підручник / А.І.Кудряченко, Ф.М.Рудич, В.О.Храмов. - К.: МАУП, 2004. - 296 с.
7. Геополітика: підручник для вузів / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов ; МАУП, Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. Київ : МАУП, 2004. 296 с.
8. Горонко В. Б. Політична географія: Навч. посіб. – К.: Веста, 2021. – 282 с.
9. Дністрянський М.С. Геополітичні доктрини і підходи: критичний аналіз методології. – Львів: ЛНУ, 2003. – 111 с.
10. Дністрянський М.С. Основи геополітики [Навчальний посібник]. – Львів.: Львівський Університет, 2011. – 436 с.
11. Країнознавство: підручник / за ред. М. С. Дорошка. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2012. – 439 с.
12. Словник геополітичних термінів та понять / Упоряд. і ред. В. С. Крисаченко; За заг. ред. О. С. Власюка, П. П. Кононенка. – К.: ПЦ «Фоліант», 2008. – 208 с.

4. СТРУКТУРА БІЛЕТУ

Кожний білет фахового іспиту містить **50 тестових завдань**, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні. Питання складено у формі обрання однієї вірної відповіді з чотирьох запропонованих.

Оцінка за відповідь на кожне питання може набувати одного з двох значень:

максимального значення 2 балів у випадку вірної відповіді;
мінімального значення 0 балів у випадку невірної відповіді.

Розподіл питань у білеті:

– за формою завдань:

Розділ	Питома вага	Кількість тестових завдань у варіанті	Кількість балів за тестове одне завдання	Максимальна кількість балів
Історія політичних вчень	4 - 6 %	3	2	6
Загальна теорія політики	19 - 21 %	10	2	20
Політичні інститути та процеси	24 - 26 %	12	2	24
Теорія міжнародних відносин	19 - 21 %	10	2	20
Зовнішня політика України	19 - 21 %	10	2	20
Світовий порядок та геополітика	9 - 11 %	5	2	10
Всього питань на обрання вірної відповіді	100%	50	2	50 x 2=100

Формування бази тестових завдань за розділами:

база містить тестові завдання за розділами Програми;

у кожному розділі 1 блок;

кількість завдань у блоці формується у співвідношенні до значення питомої ваги в програмі; всього тестів з одного фахового іспиту 500.

Розділ	Кількість блоків	Питома вага	Всього завдань з розділу
Історія політичних вчень	1	4 - 6 %	30
Загальна теорія політики	1	19 - 21 %	100
Політичні інститути та процеси	1	24 - 26 %	120

процеси			
Теорія міжнародних відносин	1	19 - 21 %	100
Зовнішня політика України	1	19 - 21 %	100
Світовий порядок та геополітика	1	9 - 11 %	50
Загальна кількість завдань			500